

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din.

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglaševanje
sprejema tudi oglaševalski oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čakovni račun št. 11.400

„JUTRA“

Zakaj dvojna mera?

Stari Latinci so, ako ga niso že prevzeli od kakšnega še starejšega naroda, ustvarili pregovor raztegljive morale »Si duo faciunt idem, non est idem« — Ako dva delata isto, ni isto, in zdi se, da je postal prav v zmedenih povojnih časih opravičilo za vsako dvojno postopanje v mednarodnih političnih vprašanjih. Mirovne pogodbe so n. pr. naložile vsem premaganim državam, Nemčiji, Avstriji, Madžarski, Bolgariji in prvotno tudi Turčiji dolžnost razorožitve in prepoved novega oboroževanja. V teh določilih je izrecno naglašeno, da smejo imeti premagane države le najemniško vojsko, in sicer v višini, ki je potrebna zgolj za vzdrževanje notranjega miru in reda, ki pa ne sme biti oborožena z ofenzivnim t. j. težjim orožjem, kakor so težki topovi, velike strojnice, metalci min, tanki, letala itd. Nadalje prepovedujejo vojaške klavzule mirovnih pogodb novačenje in vsako uvajanje obvezne kadrske službe, ustanavljanje vojaških šol, vzdrževanje generalnih štabov ter prirejanje velikih vojaških vaj na terenih.

Te klavzule vežejo, kakor rečeno, enako vse našteje premagane države, že davno se je pa tudi ugotovilo, da jih vse brez izjeme kršijo. Toda med tem, ko se Nemčija zaradi kršitve teh določb postavlja vsak dan znova na pranger, se kršenje s strani Avstrije in Madžarske navadno niti v časnikih ne graja, ampak se celo čestita na tihiem dovoljuje, ali vsaj molče tolerira. Češkoslovaški, naši, francoski in tudi nekateri drugi listi so že pred leti ugotovili pošiljanje velikih transportov nedovoljenega orožja iz Italije v Avstrijo in na Madžarsko. Kdo se ne spominja več šentgotrške in hirtenberške afere? Vendar pa nikomur ni padlo na um, da bi storil kakršnekoli korake proti tem očitim kršitvam mirovnih pogodb, bodisi direktno pri krivcih ali potem Društva narodov. Ne, zgodilo se je celo še to, da je n. pr. Avstrija po marksističnem in pozneje po nacionalističnem puču dobila od veselih izrecno dovoljenje, da sme povečati svoje efektivne, glede oborožitve z nedovoljenim orožjem pa se kakšno tako dovoljenje ni zdelo niti vredno ne zahtevati in izdati, ker se je v tem oziru prepustila Avstriji skoraj popolna svoboda postopanja.

Tako ima sedaj mala Avstrija, ki bi morala biti po določilih vojaških klavzul saintgermainške mirovne pogodbe razorožena, dvakrat večje efektivne kakor bi jih smela imeti, najrazličnejše vrste prepovedanega orožja in mimo tega še desetisoče prostovoljskih formacij, ki se lahko vsak trenutek uporabijo in bi jih zato po vsej pravici mogli šteti med efektivne. Z njimi razpolaga Avstrija vsak trenutek z okoli 100.000 možmi, morda je pa ta številka celo še prenizka. Poveljnik avstrijske vojske general Koenigsbrunn je pa dejal te dni poročevalcu dunajskega »Morgena« čisto odkrito, da namerava izvežbati popolnoma vojaško vse te pomožne formacije, da namerava v ta namen pritegniti k delu upokojene častnike in ustanoviti podčastniške šole in bo prva odprta že te dni v Korneuburgu. Samo glede redne vojaške obveznosti je dejal, da je »za enkrat« še ne nameravajo uvesti. Ako bi bil podal tako izjavo n. pr. general Blomberg ali general Göring v Nemčiji, bi planil pokoncu ves zapadnoevropski tisk in stopila bi v akcijo vsa vojna in zunanja ministrstva skupaj s

Sporazum z Nemčijo pred Italijo

Senzacija „Daily Telegrapha“: Za Francijo je sporazum z Nemčijo važnejši kakor sporazum z Italijo in Laval bo potoval prej v Berlin kot v Rim

LONDON, 21. nov. Pariški dopisnik »Daily Telegrapha« poroča svojemu listu, da se v pariških političnih krogih zatrjuje, da bo Francija za daljši čas odgodila svoja pogajanja z Italijo. Zaradi tega bo tudi Lavalovo potovanje v Rim odgodeno na nedoločen čas. Laval je izjavil, da je za Francijo sedaj zblizanje z Nemčijo dosti važnejše, kakor zblizanje z Italijo, ki itak naleteva na neštete težkoče in je onemogočeno s pretiranimi zahtevami Italije o kolonialnih vprašanjih. Laval zastopa bolj koncepcijo pokojnega

Brianda, ki se je prav tako zavzemal za sporazum z Nemčijo. Laval meni, da bi sporazum z Italijo po sporazumu Francije z Nemčijo imel popolnoma drugačen pomen. Zaradi tega bi se prav lahko moglo zgoditi, da obišče Laval najprej Berlin in šele potem Rim.

LONDON, 21. nov. »Daily Sketch« poroča, da se bavi tajništvo britanskega ministrstva zunanjih poslov z vprašanjem, da se najde izhod iz sedanjega vojne nevarnosti. Obstaja namena sklicati konferenco zastopnikov Francije,

Anglije in Nemčije, a eventuelno tudi Italije. Ta konferenca bi se sestala v Ženevi in bi se bavila predvsem s tajnim oboroževanjem Nemčije. List misli, da bi se Nemčiji morala priznati enakopravnost v oboroževanju ne samo načelno, ampak tudi dejansko. V angleških političnih krogih prevladuje prepričanje, da bo v Evropi nastal zelo neugoden položaj, ki bi utegnil voditi do vojne, ako bo Francija še nadalje napram Nemčiji tako nepopustljiva, kakor je bila doslej.

Marseille pred Društvom narodov

ŽALNA SEJA ZA KRALJEM ALEKSANDROM IN BARTHOUEM. RUSIJA ZA JUGOSLOVANSKO STALIŠČE.

ŽENEVA, 21. nov. Včeraj je ob največji pozornosti delegatov okoli 60 držav in vsega svetovnega tiska, otvoril češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš zasedanje Društva narodov in se uvodoma spomnil dveh velikih pokojnikov, jugoslovanskega kralja Aleksandra in francoskega zunanjega ministra Barthouja, katerima je posvetil topel spominski govor. Po govoru, ki so ga vsi stoji in molče poslušali, je bil odrejen 3 minutni molk. Nato se je dvignil jugoslovanski zunanji minister Jevtić, ki se je predsedniku dr. Benešu in vsem ostalim v toplih besedah zahvalil za kralju Aleksandru izkazano zadnje počaščenje. Po Jevtiću je govoril francoski zunanji minister Laval, katerega besede so izzvenele v klic: »Ostanimo zvesti volji kralja

Aleksandra!« Nato je Društvo narodov pričelo razpravo o vojni med Bolivijo in Paragvajem. Jugoslovanski memorandum v zadevi marseilleskega atentata, ki je bil včeraj izročen, bo prišel na vrsto v soboto ali v ponedeljek.

ŽENEVA, 21. nov. Ruski zunanji komisar Litvinov je imel včeraj dolgo posvetovanje z zastopniki male antante in balkanske zveze. Novinarjem je izjavil, da bo odločno podpiral jugoslovansko zahtevo po zadoščenju za Marseille. Za takojšnje obravnavanje jugoslovanskega memoranduma bodo glasovale poleg Jugoslavije tudi Francija, Romunija, Grčija, Turčija, Češkoslovaška in sovjetska Rusija, a tudi zastopnik Anglije je obljubil svojo podporo.

Organizatorji so se sporazumeli

ITALIJA, AVSTRIJA IN MADŽARSKA NE IZROČE SOKRIVCEV MARSEILLESKEGA ATENTATA.

DUNAJ, 21. novembra. Avstrijska vlada še vedno ni objavila svojega sklepa glede odgovora na francosko zahtevo po izročitvi bivšega avstro-ogrskega polkovnika Iva Perčevića. Kakor se poroča, se je senat dunajskega deželnega sodišča prvotno izrekel za izročitev in zaradi neke indiskrecije je bil ta sklep, ki bi moral ostati tajen, tudi objavljen v listih.

Vlada pa je nato naročila senatu, naj svoj sklep korigira. Čim sta se nato dr. Schuschnigg in Berger-Waldenegg vrnila iz Rima, je bil že objavljen tudi novi sklep senata, ki se glasi, da je zahtevo po izročitvi neutemeljena. Vse kaže, da so se sedaj Italija, Avstrija in Madžarska sporazumele, da se sokrivci marseilleskega atentata ne bodo izročili.

Nemčija je že oborožena

PARIZ, 21. nov. Radikalni poslanec Archambo razpravlja o novem francoskem proračunu, ki predvideva za vsako 5 milijard 689 milijonov frankov izdatkov, dočim v to vsoto izdaki za obrambno organizacijo na meji sploh niso vračunani. V celoti bodo znesli izdatki 5.946.000.000 frankov. Mimo te-

poslaništvi, ker je pa to izjavil general Koenigsbrunn v Avstriji, se gotovo niti trava ne bo ganila.

»Si duo faciunt idem, non est idem!« Tako je danes v Evropi glede oboroževanja razoroženih in tako je glede vsega. Eden sme, drugi ne sme. Mi pa mislimo, da ne bo smel nihče ali pa — bi smel vsi! Avstrija gotovo ni angel miru sredi Evrope in tudi ni morda kakšna Švicca, kateri lahko verujemo, da ne bo nikoli rabila svoje vojske za nič dru-

ga namerava vlada predložiti parlamentu načrt o kreditu, ki je predviden v programu za oborožitev in znaša 800 milijonov frankov. Poročevalec opozarja v svojem eksponatu zlasti tudi na oborožitev Nemčije in pravi, da znaša nemški stalni kader okoli 600 tisoč mož, dočim bi mogla Nemčija v primeru vojne mobilizirati takoj 4 milijone 900.000 mož. To pomeni, da zna-

tega kakor za obrambo svojih sedanjih meja. Avstrija igra zavestno in hote veliko vlogo v grupacijah srednje Evrope in pripada tudi že neki izraziti grupaciji, katere neprikrivani namen je teritorialna revizija mirovnih pogodb. Že ta sama pripadnost k tej skupini pa spravlja v resen dvom vero v njeno neutralnost v primeri kakšnega oboroženega konflikta. Zato menimo, da bi tudi njeno oboroževanje moralo postati vsaj predmet mednarodne diskusije!

šajo nemške efektivne skupno 5 in pol milijona mož. Naglašen pa je tudi pomen letalstva, s katerim razpolaga Nemčija v nenavadno obilni meri.

Ameriški bankirji pripravljali prevrat

WASHINGTON, 21. nov. Pred preiskovalnim odborom poslanske zbornice, ki obravnava razne akcije proti demokraciji in njihovi gospodarski politiki, je izjavil bivši poveljnik mornarice Butler, da so ga bankokrati na Wallstreetu hoteli pridobiti za vstajo proti demokraciji in Rooseveltu. Butler bi moral ob Novem letu organizirati pohod na Washington, zaesesti ministrstva, zapreti Roosevelta in uvesti fašistični režim. Bankokrati so mu po nudili tri milijone dolarjev nagrade in 18 milijonov za pohod. Ker je ta odklonil, so dejali, da se bodo obrnili na drugo visoko vojaško osebo, pri čemer se je imenovalo ime šefa generalnega štaba Mac Arthurja.

PROTIBOLJŠEVIŠKA ZMAGA V TAŠKENTU.

BERLIN, 21. nov. Iz Moskve poročajo, da so tam skrajno nezadovoljni z volitvami za sovjet v Taškentu. Ugotovljeno je, da so izvolili v Taškentu nad 60 odst. nepismenih, ostali delegati pa so večinoma duhovniki in premožnejši kmetje, ki so izraziti nasprotniki boljševizma.

IZGONI IZ ČEŠKOSLOVAŠKE.

PRAGA, 21. novembra. Tukajšnje redarstvo je v zadnjih dveh tednih prijelo in pozaprla veliko število emigrantov, ki živijo na Češkoslovaškem. Vsak, ki se je pregrešil proti azilskim pravicam, bo izgnan iz države. Taka usoda je doletela več sto tujcev.

GRKI VPADEJO V ALBANIJO?

TIRANA, 21. novembra. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da so se v Janini, Atenah in Solunu ustanovili posebni grški odbori, ki zelo agilno pripravljajo vpad grških komitskih čet pod vodstvom grških častnikov v južno Albanijo, da jo zasedejo in okupirajo. Prijavilo se je že več tisoč bivših vojakov kot dobrovoljcev, ki so prisegli, da se bodo borili za osvobodjenje neosvobojenih bratov v Albaniji.

SNEG V ITALIJI.

TRST, 21. novembra. Na Furlanskem in Južnem Tirolskem je zapadel visok sneg. Obenem je divjal velik vihar, ki je povzročil v okolici Trenta znatno škodo. V vasi Bisanzio je vihar porušil neko hišo, pri čemer je bil neki mladenič ubit, dve ženski pa sta bili ranjeni.

Dnevne vesti

Grozna smrt neznanega krošnjarja

V Celcerjevem skednju pri Kungoti so našli mrtvega krošnjarja z nožem v srcu - Ubijalec pobegnil brez sledu

Prebivalstvo obmejne Sv. Kungote in njene okolice je pretresla grozna vest, da je našel gostilničar Celcer včeraj zjutraj v svojem skednju z nožem zaklanega neznanega krošnjarja. Krošnjar, ki je bil star okrog 28 let, je ležal v senu, ki je bilo vse okrvavljeno in je imel zaboden dolg nož v srce. Mrtveca se je gostilničar zelo prestrašil in je takoj obvestil o strahotni najdbi orožnike pri Sv. Kungoti. Orožniki so pričeli takoj poizvedovati, kdo bi bil umorjenec in kdo bi utegnil biti zverinski morilec. Ugotovili so, da sta prispela v ponedeljek v Gradiško dva krošnjarja s suho robo, ki sta jo ponujala od hiše do hiše. Bila sta po poreklu Hrvata in sta govorila zagorsko narečje. Ljudje, ki so ju videli, so opazili, da sta bila oba krošnjarja zlasti zvečer pred kritičnim dogodkom precej dobro razpoložena. Gostilničar Celcer jima je dal prenočišče na skednju in sta mu oba, preden sta se podala k počitku, izročila

svoje obrtne knjižice. Ko sta večerjala in pila vino, ni nikdo opazil, da bi se bila prepirala med seboj. Dobro razpoložena sta se poslovila in želela Celcerjevemu lahko noč.

Kaj se je na skednju odigralo med njima, je zaenkrat še zagonetka. Ljudje, pa tudi orožniki, so trdno prepričani, da ni krošnjarja zaklal nikdo drugi kakor njegov tovariš. Rano zjutraj se je morilec še oglasil pri gostilničarju Celcerju in zahteval, naj mu izroči obe knjižici. Ko ga je gostilničar vprašal, kje je njegov tovariš, mu je hladno odgovoril: »Umiva se!« nato pa si naprtil svojo krošnjo in odšel neznanokam.

Orožniki so obvestili o dogodku tudi mariborsko državno tožilstvo. Danes popoldne se bo podala tja sodna komisija, ki bo ugotovila dejanski stan in raztelesila truplo umorjenega krošnjarja, ki so ga prepeljali iz Gradiške v mrtvašnico na pokopališče pri Zg. sv. Kungoti.

Spored Obrtniškega tedna v Mariboru

V ponedeljek zvečer so se sestali v dvorani restavracije »Novi svet« člani prireditvenega, propagandnega, predavateljskega in gospodarskega odseka na skupnem sestanku, da sestavijo spored letošnjega obrtniškega tedna v Mariboru. Sestanek je vodil podpredsednik delovnega odbora g. Jemec. Sledilo je poročilo o delu posameznih odsekov, katerega je podal g. Julče Novak.

Nato pa je razpravljala predsednik prireditvenega odbora g. Franjo Novak o sporedu letošnjega obrtniškega tedna v Mariboru. Iz njegovega zanimivega poročila posnemamo, da bo 1. decembra, na dan zedinjenja skupni sestanek obrtniških učencev v Narodnem domu, od koder bodo nato ob 9. uri krenili vsi obrtniki v frančiškansko cerkev k maši. Po službi božji bo skupen odhod v veliko kazinsko dvorano, kjer bo govornik orisal pomen zedinjenja in obrtniškega tedna. Istega dne bo zvečer v Gambri- nov dvorani prijeten družabni večer, na katerega so vabljeni vsi obrtniki, njihove družine in prijatelji našega obrtništva. Dne 2. decembra ob 10. uri dopoldne se bodo mariborski obrtniki zbrali v veliki

kazinski dvorani, kjer bo veliko obrtno zborovanje, na katerem bodo govorniki razpravljali o pomenu obrtniškega tedna, o obrtnih zadrugah, o združništvu sploh in še o drugih za obrtništvo važnih vprašanjih.

Pozdraviti je treba tudi zamisel in sklep prireditvenega odbora, da se bodo vršila od 3. decembra do konca obrtniškega tedna v vseh mestnih okrajih predavanja za obrtnike, tako da se bo moglo prav vse obrtništvo udeležiti letošnjega obrtnega tedna. Ob zaključku tedna, t. j. 8. decembra pa priredi naše obrtništvo veliko revijo obrtnih izdelkov, združeno z raznimi primernimi predavanji. Istočasno se bodo tam vršile razne krajše predstave v obrtniškem smislu, ki bodo prikazale obrtnika in njegovo delavnico z življenjem v njej. Ves čas obrtniškega tedna pa bodo mariborske izložbe aranžirane obrtniškega tedna primerno. Razstavljeni bodo izključno samo obrtniški izdelki in razni primerni napisi, kakor Kupujte domače blago! Podpirajte našega obrtnika! itd. O podrobnostih sporeda bomo še poročali.

Iz sodne pisarniške službe. Za dnevnika- rja je imenovan pri okrajnem sodišču v Ptuj Milan Gostič, ki je bil doslej uslužben pri ljubljanskem okrajnem sodišču.

Nov grob. V Budini pri Ptuj je včeraj umrl v starosti 83 let upokojeni orožniški narednik Alojzij Borovič. Pokojnik je bil markantna osebnost in je bil zelo priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Pokopali ga bodo jutri v četrtek ob 16. uri na mestnem pokopališču v Ptuj. Bodi mu ohranjen lep spomin, žalujočim preostalim naše iskreno sožalje.

Slana je pobelila že drugič letošnjo jesen hribe in doline. Ležala je na travnikih in vrtovih gosta kakor sneg. Polizali so jo šele v poznih dopoldanskih urah jesenski žarki, ki so se prikradli skozi oblake. Mrzel veter, ki je pričel pihati včeraj, je močno ohladil ozračje in je davi zlezlo živo srebro v termometru pod ničlo. Sprjazniti se bomo morali z dejstvom, da se bliža mrzla zima in da je toplih dni konec.

Usoden padec. Na Tržaški cesti je padel včeraj bletni delavčev sin Maks Filipič tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Prepeljati so ga morali v bolnišnico.

Obup mlade Mariborčanke v Zagrebu. Preteklo nedeljo zvečer je obupala nad življenjem 19-letna Edita Novakova iz Maribora, ki je bila zadnje čase uslužbenka v neki mlekarini v Tkalcčevi ulici v Zagrebu. Novakova je imela neko bolezen v nosu in bi se bila morala podvreči operaciji, pa jo je strah pred zdravniškim nožem tako pretresel, da si je hotel končati življenje. Skočila je v Savo, vendar pa so jo ljudje še pravočasno rešili iz deročih valov.

ru. Odborova seja bo že ob 8. uri. Udeležba točna in polnoštevna. Predsednik Mirko Vauda.

Zborovanje zveze jugoslovanskih mest. Predsednik zveze jugoslovanskih mest dr. Krbek je sklical redni občni zbor zveze na dan 9. decembra v Karlovcu. Dnevni red občnega zbora je precej obširen. Po občnem zboru se bodo predstavniki jugoslovanskih mest poklonili spomenu bla- govokojnega viteškega kralja na Oplencu.

Nove gospodarske uredbe. Naš trgovinski minister je predložil ministrskemu svetu v odobritev več važnih gospodarskih uredb, med njimi tudi predloge za spremembo uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njih upnikov, nadalje uredbe o režijskih stroških denarnih zavodov in o režijskih stroških industrijskih podjetij.

Spomladanska potovanja po mediteranskih zemljah. Milo podnebje sredozemnih krajev, polno pomladanskega solnca, obnovljena in razcvetena priroda, tiha morská površina, osvetljena s čistim plavilom neba, tvori nenopisno harmonijo čara in lepote. Ter nudi vsakemu potniku edinstveno priliko, da si ogleda to veličastno stvaritev. Tam so se razvile, očuvale se in obstojale najpopolnejše kulturne stvaritve. Doslej so si takšna potovanja privoščili le zelo bogati ljudje.

Jugoslovanski Lloyd, pa je s svojimi nizkimi cenami, katere je določil za takšna potovanja z luksuznim parnikom »Kraljica Marija« omogočil vsakomur, da si vsoto krasoto ogleda ter da se posluži vseh ugodnosti, ki mu jih nudi takšno potovanje. Uspehi, ki so jih imela ta potovanja doslej, so dali pobudo za razpis sledečih spomladanskih potovanj: 1. Potovanje od 7. do 28. aprila 1935. — Dalmacija, Sicilija, južna Španija, Gibraltar, Severna Afrika, Malta. — Vozna cena: od Din 5400.— dalje. 2. Potovanje od 29. aprila do 19. maja 1935. — Dalmacija, Sicilija, Malta, Tripoli, Egipt. — Vozna cena: od Din 5000.— dalje. 3. Potovanje od 21. maja do 4. junija 1935 — Dalmacija, Malta, Barcelona, Francoska Rivijera, Neapelj. — Vozna cena od Din 3500.— dalje. 4. Potovanje od 5.—25. junija 1935: Dalmacija, Atena, Istanbul, Rodos. — Vozna cena od Din 4300.— dalje. V vojni ceni je zapopadna vozna karta in vsa preskrba na ladji za čas potovanja. Informacije in prijave pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, Tel. 21-22.

Policijska kronika. Policija je včeraj in preteklo noč aretirala Katarino B. zaradi beračenja, Ivana N. in Vinka K. zaradi potepušstva, Franca S. zaradi tatvine, Mirka K. in Alojzija S. zaradi splošnega suma, Ivana K., Franca P. in Ivana O. pa ker so pijani razsajali ponoči po mestnih ulicah. Včeraj popoldne se je zglašil na policiji trgovski potnik Ivan Stadler in prijavil, da mu je neznan storilec ukradel kovčeg s kolesa, ki ga je bil pustil za hip pred neko hišo v Verstovškovi ulici. V kovčegu je imel 35 parov svilenih in volnenih nogavic in razno drobnarijo v skupni vrednosti 500 Din. Mesarju Antonu Radiju pa so neznan storilec ukradel včeraj popoldne iz mestne hladilnice dve telečji koži.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 22. tm.: Ob 12.15: plošče; 12.50: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: smuška ura ljubljanske zimskosportne podzveze; 18.30: radijski orkester; 19.00: srbohrvaščina; 19.30: nacionalna ura; Naša moderna poezija; 19.55: jedilni list, program za petek; 20.00: pravna ura; 20.20: »Zvezde kličejo« slušna igra; 21.50: čas, poročila, radijski orkester.

Grajski kino. Po dolgem času zopet v našem kino Norma Shearer in Friderik March v prekrasnem ljubavnem filmu »Obsojena, da ljubi...« v nemškem jeziku. Eden najlepših in najboljših filmov z lepotic Shearer v gl. vlogi. Sledi opereta »Frasquita«.

Kino Union. Danes zadnji dan senzacionalni film iz azijskih džungel. Ti posnetki, ki jih prikazuje kino Union so naravni, posneti iz neposredne bližine v azijski džungli. Od jutri četrtega dalje velika opereta »Riviera-ekspres«. V glavni vlogi Charlotte Susa, Karl Ludvik Diehl, Glasba Roberta Stolza.

Pri ljudeh, ki so potrli, pretrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 21. novembra ob 20. uri »Konflikt« red A.

Četrtek, 22. novembra ob 20. uri »Gugalnica« red C.

Petek, 23. novembra. Zaprto.

Izredno uspelo »deflacijsko veseloigro« »Gugalnica«, ponove v četrtek 22. t. m. za red C. Že dolgo ni bilo v gledališču toliko bučnega smeha in ploskanja, kot pri premieri tega dela. Na prav zabaven način riše pisateljica Scheinpflugova usodo bogate gospodinje in njene kuharice v deflacijskem času. Režija je Kovičeva.

Premijera operete »Carjevič« bo v najkrajšem času. Muzikalno je to delo odlično, eno najboljših Leharjevih del, vsebinsko pa je prav zabavno in pestro. Mariborčani poznajo »Carjeviča« gotovo iz zvočnega traka, brezdvomno pa je, da bo opereta učinkovala mnogo bolj na odru. Režira M. Kosič, dirigira Herzog. Glavne vloge igrajo Udovičeva, Barbičeva, Santic, P. Kovič in Harastovič. V ostalih vlogah skoro ves ansambl. Nove toalete Udovičeve in Barbičeve je po osnutkih ing. arh. B. Stupice izvršil atelje Ž. Severjeve v Ljubljani.

Pri odebelelosti vzbuja redna zdravljenja uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo »Franz Josefovo« vodo tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Jeruzalemskega romarja Kaca iščejo varnostne oblasti. Jeruzalemskega romarja Kaca, ki je doma pri St. Janžu na Drav. polju in je bil v mladih letih v samostanu, pozneje pa je romal v Jeruzalem in sleparil lahkoverne katoličane, pozna ves Maribor in vsa njegova okolica. Pozna ga, lahko rečemo, vsa Slovenija, saj je največ grdobij zagrešil na Gorenjskem in Dolenjskem. Sam se je kaj rad pohvalil, kako je »potegnil« klerikalce. Še pred dobrim mesecem se je klatil po Mariboru in prodajal krompir. Potem pa je izginil iz Maribora in se podal zopet na »romanje«. Seznanil se je z nekim Loizetom Božakom od Sv. Miklavža na Dravskem polju. Sicer pa sta Kac in Božak že stara znanca. Pred 10 dnevi sta skupno vlomila nekje na Notranjskem in odnesla nekemu kmetu več obleke in 2000 Din gotovine. Denar sta si razdelila, obleko pa prodala. Božaka so orožniki izsledili in aretirali, jeruzalemski romar Kac pa je zaenkrat ušel roki pravice in »roma« sam dalje, dokler ne bo priromal za zamrežena okna.

Zanimiva tiralica. Mariborska policija je prejela te dni od ljubljanske policije tiralico za neko Marto Z., rodno od Sv. Jurija ob Ščavnici. Marta se je potikala zadnje čase v Ljubljani in se je tam seznanila s služkinjo Julko M. iz Ivanj- kovcev. Jezik je obe razodeval, da sta doma iz Slovenskih gor, in tako sta se kaj kmalu sprijateljili. Julka je potožila svoje težave Marti, Marta pa ji je pripovedovala dolgo zgodbo, ki je Julko zelo navdušila. Končno je obe zatekla noč in sta si najeli v neki ljubljanski gostilni skupno prenočišče. Julka je drugo jutro odpotovala domov in se pristrčno poslovila od svoje znanke Marte ter ji obljubila, da ji bo tudi pisala. Največja nesreča za Julko pa je bila ta, da je Marti zapuala, da ima pri sebi precej prihranjenega denarja. Ko je Julka ponoči trdno zaspala, je Marta natančno preiskala njen kovčeg in ašla v njem denarnico z 8400 Din, ki je izginila v njena nedrja. Julka je tatvino opazila šele doma in takoj osumila Marto, ki je pa izginila brez sledu. Marta je nevarna pustolovka in je znara ljubljanski, celjski in mariborski policiji.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. je kazal toplotomer 3 stopinje C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 0.4 pod ničlo; barometer je kazal pri 17 stopinjah 747, reduciran na ničlo 745, relativna vlaga 86, vreme je tiho in oblačno, vremenska prognoza: nekolikoboljšanje vremena in padec temperature.

1. telefona od 5. Din naprej

se dobi v prodajalni

Jos. Benko Aleksandrova c 19

Avstrijski hitlerjevci se presele v Nemčijo. V taboriščih avstrijskih narodno-socialističnih emigrantov v Varaždinu, Bjelovaru, in Slavonski Požegi je te dni zelo živahno. Avstrijski hitlerjevci se pripravljajo na odhod v Nemčijo. Odpotovali bodo v nedeljo 25. tm. z vlakom do Sušaka, kjer se bodo vkrcali na ladjo in odpluli proti Nemčiji. Našo gostoljubnost so avstrijski hitlerjevci uživali skoro 4 mesece. Skupno jih je pribežalo k nam 1820, med njimi 120 žensk in otrok. Iz početka so bili brez vseh sredstev, a jim je nudil prvo pomoč in podporo naš Rdeči križ. Ko pa so dobili denarna sredstva, so se preživljali iz teh sredstev. Vsak dan so porabili za hrano okroglo 20.000 Din in jih bodo trgovci v omenjenih mestih prav gotovo pogrešali. Ves čas bivanja pri nas so se vedli zelo dostojno in so bili celo priljubljeni zlasti v Varaždinu. Kakšna pa bo nadaljnja njihova usoda, ni znano.

Iz Narodne strokovne zveze v Mariboru. Občni zbor podružnice Narodne strokovne zveze v Mariboru bo v nedeljo, dne 25. XI. 1934 ob 9. uri dop. v mali dvorani Narodnega doma. Vsi člani, ki ne bi dobili zadevnega vabila, naj se z izkaznico zglaste v tajništvo podružnice v Sodni ulici 9 III. (Palača Delavske zbornice). Opozorjamo vse člane, da bodo imeli pravico prisostvovati in glasovati le oni člani, ki imajo poravnano članarino do vstevšji septembra 1934.

Učiteljsko društvo za Maribor bo breg bo zborovalo v soboto 24. t. m. ob pol 10. uri v Narodnem domu v Maribo-

Apel brezposelnih industrijskih delavcev

Pomožna akcija, odjedanje kruha po nepotrebnih in druge zadeve

Iz vrst naših brezposelnih industrijskih delavcev smo prejeli te dni dopis, ki zasluga da ga objavimo, ker je vsekakor dobro došel prispevek k vprašanju sedanjosti krize dela in zasluga po mestih, torej tudi v Mariboru. Dopis se glasi:

»Večernik« je te dni spet objavil dolgo pogočilo, kako se namerava tudi letos razviti Pomožna akcija, da se pomaga brezposelnim siromakom. Po mojem mnenju je taka akcija res potrebna in koristna, bila bi pa takoj manj potrebna ali celo docela nepotrebna, ako bi se storilo vse kar je mogoče za odpravo brezposelnosti. Pri tem bi lahko mestna občina in Borza dela veliko storili. Treba bi bilo samo izvesti pregled delavcev in delavk v naših mariborskih in okoliških, zlasti tekstilnih tovarnah. V teh tovarnah bi pri taki skrbni in temeljiti preiskavi mogli kaj klalu ugotoviti, da zaposlujejo celo vrsto kmečkih posestnikov in posestnic iz okolice, kakor tudi posestniških sinov in hčera z dežele ter celo iz krajev izven naše banovine.

Znani so mi primeri, ko dela v mariborski tekstilni tovarni kmet, doma pa najema delavce, da mu opravljajo kmečka dela ali pa si vzdržuje lilapca, kateremu plača 100 ali še manj dinarjev na mesec, sam pa zasluži do 1000 in večih tudi 1200 Din v istem času. So pa v tovarnah tudi kmetice, ki imajo doma isto tako dekle, a naposled najdemo tudi nekaj primerov, ko sta v tovarni kmet in kmetica in so doma na posestvu le otroci ali pa najeti posli. Delo v tovarni jim torej ni potrebno za preživljanje, ampak le za boljše in komodnejše življenje! — Enaka krivica je, ako sta zaposlena v tovarni mož in še žena, med tem ko so družinski očetje, industrijski delavci že po svojem rojstvu v mestu in vsem svojem življenjskem poklicu brez posla in zamaščenimi koščki z lastnimi rokami častno in pošteno zaslužnega kruha.

Da se pa vtihotapi v naše mestne tovarne toliko kmečkega elementa, ki odjeda po nepotrebnem kruh mestnemu proletarcu in ga žene v brezposelnost, je krivda zopet v tem, da znajo ti ljudje pridobiti zlasti pri odločujočih predelavcih posebno naklonjenost s tem, da jim prinašajo od doma meso, vino, žganje, piščance itd. Preskrbeti zaposlitev takega človeka je seveda bolj koristno zanje kakor mestnega proletarca, od katerega takih uslug ni mogoče pričakovati, ker jih ne zmore. Tako je potem v mestu

rojeni proletarec z družino, ki nima ne lastne strehe nad glavo ne njiv in vrtov ali vinogradov, prav po nepotrebnem izpodrinjen po nepotrebnih in obsojen na bedo in brezdelje, povrhu tega pa pade še z vso svojo družino na breme Pomožni akciji.

Zatorej odstranite iz mestnih tovarnih kmečke posestnike in sinove takih, ki bi se tudi doma lahko brez škode preživljali, potem pa tudi poročene žene sploh. Te spadajo v kuhinjo, ne v tovarno, kjer odjedajo kruh družinskim očetom in dekletom proletarskih, često brezposelnih staršev. Zaposlitev se mora dati pred

vsem delavcem-družinskim očetom, ki ne skrbijo samo zase, ampak tudi za ženo in drobne otročičke. Ako se to zgodi, bo Pomožna akcija lahko na minimum omejila svoje dobrodelno poslovanje ali pa bo naposled morda celo popolnoma nepotrebna.

Žalostno je namreč, da so take Pomožne akcije sploh potrebne. Še bolj žalostno ali vsaj zelo čudno pa je to, da se za nakazane »darove« potem pošiljajo zahvale podjetnikom. Kolikor mi je znano, pobirajo podjetja prispevke za Pomožno akcijo pri delavcih in so ti »darovi« potem žulji delavcev in delavk, zato bi ti zaslužili zahvalo Pomožne akcije. Zato se v imenu svojih številnih, žal preštevilnih brezposelnih revežev obračam na vse one faktorje, ki bi lahko pomagali, zlasti pa na mestno občino kot organizatorico Pomožne akcije in na Borzo dela, naj upoštevajo te nasvete.

Vprašanje naših spomenikov

DA SE RAZČISTIJO POJMI.

V Ljubljani, ki ima že spomenik kralja Petra I. Osvoboditelja, se je ustanovil odbor za spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju in je povabil Maribor na sodelovanje. V Mariboru že obstoja odbor za spomenik kralja Petra I. Osvoboditelja, kakor tudi odbor za spomenik generala Maistra, rešitelja Maribora. Razen tega se je ustanovil v ponedeljek odbor iz vseh slojev Maribora in njegovega zaledja z nalogo, da preskrbi vse potrebno, da se Maribor na viden način oddolži vsem trem pokojnikom, katerim se ima zahvaliti za vse to, kar danes je.

Nedvomno je potrebno, da postavi Slovenija v svojem sroci, v Ljubljani, spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Tu mora sodelovati vsa dravska banovina in se Maribor tej dolžnosti ne more izogniti. Na drugi strani pa ni nič manj jasno, da mora imeti Maribor, kot vrata v Jugoslavijo, oziroma kot »okno Evrope«, vsem in vsakemu viden in prepričevalen dokaz, da je njegova usoda za zmirom zvezana z Jugoslavijo, katere bistveni del je, in kot odgovor na blazne pustolovščine tistih, ki mislijo, da je mogoče o tem še barantati. Tak spomenik — skupen za vse tri ali za vsakega posamič, to je stvar tehnikov-umetnikov — mora stati v Mariboru in postaviti ga mora poleg Maribora in njegovega zaledja vsa Slovenija, oziroma vsa država, saj Maribor ni zgolj sam zase slovenski in jugoslovanski, marveč je osnovni sestavni del Slovenije i Jugoslavije.

Smatram, da je potrebno, da se to jasno približe, da pridemo vsaj principiarno na čisto. Potrebno se mi zdi pri tej priliki naglasiti še nekaj. Kakor je na ponedeljkovi seji povedal mestni predsednik g. dr. Lipold, bo mestna občina mariborska forsirala ustanovitev prepotrebnih šol in dečjega zavetišča v magdalenskem predmestju prav kot počastitev pokojnega kralja Aleksandra I. Ta korak mestne občine gre vstric z akcijo za spomenik in ne more nadomeščati spomenika samega. Vsi narodi in vse države namreč kljub gospodarskim težkočam še vedno postavljajo velikim možem spomenike. — Francija n. pr. ga snuje za našega kralja Aleksandra v Marzeju! — in tudi mi ne moremo preko tega. S tem se je treba spoprijazniti in na tej osnovi delati.

Dr. Mirko Černič.

Tezno

Seja odbora za gradnjo postajališča. V nedeljo 18. t. m. je bila seja širšega odbora za gradnjo postajališča na Teznu v posebni sobi gostilne Žohar na Tržaški cesti. Ker je bil predsednik odbora župan občine Pobrežje Matija Voškotsen, je vodil sejo njegov namestnik župan občine Studenci g. Kaloh. Stavbenik g. Franjo Špes ml. je podal izčrpno poročilo o stanju dosedanjega dela in je odboru zagotovil, da bode zgradba še pred določenim rokom, t. j. pred 1. decembrom dovršena. Nič pa ni bilo razveseljivo poročilo blagajnika Kovačiča. Denarna sredstva so skoraj pošla, poso-

jilo pa, katerega je zaprosila občina Pobrežje, tudi ne bo zadostovalo za kritje stroškov. Vrti Studenci pa so se zopet pokazali kot dobri sosede. Zastopnik občine Studenci z županom g. Kalohom na čelu so odboru zagotovili, da bodo priskočili odboru na pomoč z najetjem posojila v višini potrebnega zneska. Hvala uvidnim Studencem! Te dni so pričeli z napeljavo vodovoda in z instalacijo električne luči, kar gre na stroške mariborske občine, ki zahteva za protiuslugo, da bode napis na postajališču Maribor-Tezno ali Tezno-Maribor, kar pa je za nas, ki komaj čakamo otvoritve res malenkostna žrtev.

Občni zbor Streleške družine. Streleška družina na Teznu ima občni zbor v nedeljo 25. t. m. ob 14.30 uri v pritličnem razredu osnovne šole z običajnim dnevnim redom. Udeležba obvezna!

Pluj

Blokiranje električnih aparatov. Uprava plujke pošte je prijavila mestnemu poglavarstvu, da povzročajo že neznosne radijske motnje s svojim pogonom neblokiranji električni aparati in je prosila v smislu § 5. zakona o pošti, telegrafu in telefonu za pomoč pri zatiranju teh motenj. Ob priliki te pritožbe je pozvala policija z razglasom lastnike raznih elektriških naprav, da jih v roku 14 dni blokirajo in tako odstranijo motnje, ki jih zaradi pogona motorjev trpe radijski aparati, odnosno radijski poslušalci. Policija je tudi opozorila lastnike takih motorjev na § 213. kazenskega zakona, ki določa za vsakogar, ki namerno ali iz brezbrižnosti moti delo radijskih aparatov, kazen do enega leta ali 10.000 Din, obenem pa je pozvala tudi lastnike radijskih aparatov, da prijavljajo radijske motilce pošti. Med motilce spadajo tudi elektriški masažni aparati, elektriški sesalci prahu, elektriški sušilci las, ventilatorji in elektriške črpalke. Nekaj skriti motilci pa še vedno motijo radijske aparate na najhujši način in tem naj velja ta poziv, da takoj ustavijo brezvestno početje in zaščitijo (blokirajo) svoje naprave. Ker gornji opomini pri teh motilcih niso zalegli, se je državna radio-kontrola morala odločiti za izrekanje denarnih kazni po 500 Din in razen tega tudi še za sodno zasledovanje radijskih motilcev.

Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici je umrl za zastrupljenjem krvi 31-letni Lovrenc Pernat, sin posestnika iz Zgornjega Pletarja.

Kino. V sredo 21. in v četrtek 22. t. m. obakrat ob 8. uri se predvaja film »Ženinovo orožje«. V soboto 24. t. m. ob 20. in v nedeljo 25. t. m. ob 18.30 in 20.30 pa je na vrsti film »Misterija džungle«.

Kulturne vesti

„Gugalnica“ Olge Scheinpflugove.

V kinu »Kavalkada«, izzvenevajoča v kaos, to dete velike tragedije svetovne vojne, v gledališču »Gugalnica« češke igralke in pisateljice Olge Scheinpflugove avtorice že lani pri nas igrane komedije »Okence« — »deflacijska veseligr« v sedmih slikah, podoba neverjetne dobe, o kakršnih se ljudem iz solidnih predvojnih dni pač ni utegnili niti sanjati.

Zgodba: Bogata vdova Mery izgubi s polomom denarnih zavodov in industrijskih podjetij vse svoje premoženje, njena kuharica Mara pa podeduje nepričakovano milijone. In Mery se preseli iz salona v kuhinjo, njena hči Anamarija kot tipkarica v pisarno, kuharica Ana gre iz kuhinje v salon in njen nečak Vena postane — industrijec. Konec: Mara izgubi podedovane milijone, Vena ostane le popravljalnica za avtomobile, vse pa obljame čudna doba ob končnem polomu v krog objemov in porok. Teh je že kar preveč za to »deflacijsko veseligr«: gospa Mery vzame notarja, Anamarija Veno, Mari pa gospoda Vaclava.

»Gugalnica« ne dosega »Okence«, dasi ne vzbuja pri občinstvu nič manj vedrega, neprisiljenega smeha. To pa je tudi skoraj edini njen namen, dasi je v njej nekaj rahlih elementov satire, ki naj bi dali »Gugalnici« tudi neko višjo, literarno ceno. Slabše to delo gotovo ni, kakor vrsta tujih, neslovanskih komedij, je pa izrazito teatersko delo in more na vsa-

kem odru doseči svoj neambiciozni namen: smeh publike.

Tako je zajel »Gugalnico« tudi režiser g. Jože Kovič. Postavil je vsako stvar na pravo mesto, dal potrebni poudarek komiki je uokviril vse v solidno režijo, enkrat brez dvomljivih eksperimentov. Tako je tudi zasluga njegove režije, da je bil pri premieri v soboto kontakt med odrom in občinstvom ves čas neprekinjen in da je bilo toliko smeha, navdušenja ter odobravanja. Morda je odziv publike igralce celo preveč »zanašale«, pa kdo bi jim to zameril, saj so igrali vendar — »deflacijsko veseligr«.

Igralci so bili kar po vrsti splošno dobri. Ga. Zakrajškova, ki ji je Scheinpflugova v ulogi gospe Mery odmerila resnejšo vlogo ko drugim, je bila premišljeno solidna v vseh položajih; dejal bi, da je ustvarila mestoma celo nekaj karakternega. Meryna hčerka Anamarija gđ. Starčeve je tudi lepo izpričala svoje poslanstvo v veseligr — polovico tistega dela, ki predstavlja otroke »deflacijske dobe«, katerega drugi del je mehanik Vena. Morda bi se bilo dalo Anamarijo zaigrati tudi drugače, a nič ne de, sprejeli smo jo tako, kakršna je bila. Velik večer pa je doživljala zopet ga. Dragutinovičeva kot kuharica milijonarka — kuharica Mari, dasi jo je močna vloga kdaj pa kdaj morda »zane-

sla« preveč v poudarjanje in podčrtavanje.

Priklupno je upodobila ga. Savinova sobarico Marion. V takih likih se izživi vsa njena neprisiljena živahnost do skladnega, lepega efekta. Dobro je statirala gđ. Kraljeva kot služkinja Marijana. G. Gorinšek je pa nenadoma zaživel v svojem komičnem žanru kot zvezda ospredja. Izvrsten po maski, mimiki in gesti je izpričal velik napredek ter upodobil gospoda Vaclava dosledno pogodeno. G. Blaža je robustna vihravost Marlinega nečaka Vena včasih zanašala v pozersko teatraliko, pa je naposled le še našel tudi pot nazaj v solidnejše tire. G. Furijan pa je dajal življenje notarju, ki mu je avtorica odmerila vlogo »lišnega prijatelja« in posredovalca med gospo in kuharico ter »deflacijsko dobo«.

Gledališče je bilo ob premieri izvrstno obiskano, smeha je bilo obilo in prepričan sem, da bo »Gugalnica« zabavala tudi pri reprizah in dosegla tako obsejstransko svoj namen: smeh publike in dobiček gledališke blagajne.

Razstava »Brazde« v Ljubljani. Ponedeljkovo »Jutro« in beograjsko »Vreme« istega datuma sta objavila prvi daljši poročili o razstavi mariborskega umetniškega kluba »Brazde« v Ljubljani. Pod vsakim poročilom je drugo ime, vsebina pa je skoro dobesedno ista, dokaz, da je poročilo v »Vremenu« posneto po rokopisu poročila v »Jutru«. Obe poročili zasluzita pozornost zaradi nekakega apri-

orističnega stališča Ljubljane, o katerem bomo o priliki še spregovorili. Morda v zvezi z razstavo Ljubljancov v Mariboru.

Letošnje knjige Cankarjeve družbe. Cankarjeva družba v Ljubljani je izdala letos pet knjig, kakor po navadi marksistično tendenčne vsebine, kar zmanjšuje znatno vrednost te naše literature, ki je bolj narejena »socialna« kakor doživljena. Mimo tega je v teh knjigah preveč tujega, ki nima nobenega opravka z našim narodom in našimi razmerami. In vendar je tudi pri nas povsod toliko socialnih problemov, ki čakajo zamaščen na svoje domače oblikovalce, toda s pogledi umetnikov, ne samo teoretičnih enostranskih oznanjevalcev marksizma. Letošnje knjige Cankarjeve družbe so: »Koledar za leto 1935« z najrazličnejšo vsebino. Maks Beer »Splošna zgodovina socializma in socialnih bojev«. I. del: stari vek in II. del: srednji vek. Nadaljevanje izide prihodnje leto. Ta dva snopiča sta še največ vredna, četudi sta pisana s tendenčnega stališča enostranskega historičnega materializma. Pavel Nizovoj »Pod severnim nebom«. Prevod iz ruščine je skrajšan. Zadnja knjiga je ameriškega slovenskega marksista Ivana Molka »Sesuti stolp«, povest iz dobe velike ameriške krize. Delo priča, da so ameriški slovenski marksistični pisatelji bolj življenjski in plodni kakor sodrugi v stari domovini. Knjige je, kakor prejšnja leta, a v bolj skromni in resni opremi natisnila Ljudska tiskarna v Mariboru.

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Zdaj poslušajte, na kak način želim, da se denar porabi! Gospodje bodo tako dobri in pustijo naju sama.«

»Moj prijatelj!« ko je opazil moj zadovoljni obraz, mi je čestital, stisnil roko in zašepetal:

»Za tri milijone gre. Degraw, pazi, kaj obljubiš!«

Obnemel sem od začudenja. Misel na tako veliko vsoto me je premagala in mrzel pot me je obliil. Komaj sem upal gledati možu v obraz, ki oddaja tako premoženje s tako brezskrbnostjo. Tri milijone! In še dve uri nista minili, ko drug drugega še niti po imenu nisva poznala. Moj Bog, sem si mislil, upam, da mi vsaj pove, kaj naj počnem s tem denarjem!

Pri odhodu mi je še zašepetal zdravnik:

»Pokličite me, če se bliža konec, ničesar ne moremo več storiti zanj, kakor mu zatisniti oči.«

Bolnik je ležal tako tiho, kakor da že spi večno spanje, samo roke so še božale rože, ki sem mu jih prinesel. Ko je ob-

čutil mojo bližino, je dvignil težke roke in pozorno gledal s pomembnim motnim smehljajem.

»Ali vas bo zelo razočaralo, če ta denar, ki sem ga pravkar položil v vaše roke, ne ostane vaša last?« je vprašal.

Zardel sem pod utisom, da nepričakovano bogastvo, ki naj prav tako hitro izgine, kakor je prišlo, vendar sem odvrnil mirno in odločno:

»Premoženje je vaše; vaše želje glede njegove uporabe izpolnim, bodite o tem prepričani.«

»Tudi tedaj, ako bi to od vas zahtevalo napora in žrtve?«

»Tudi tedaj!«

»Kako dobrotna je usoda, ki mi je še ob smrtni uri poslala moža, kakršnega potrebujem! Naj se vam zahvalim in odpuščam mi, če sem vas na videz postavil za dediča, ko ste vendar le oskrbnik premoženja. Razumeli boste vzrok mojega ravnanja, ako vam povem, da je prava dedinja neka neznanka, ki je ne morem poiskati, pač pa jo izsledite vi, kakor hitro se vam ponudi prilika.«

»Toda, kako naj...«

Hočem vam natančno označiti njene lastnosti. Mora biti mlada in krasna, dobra in ljubezniva. Mora stanovati v New Yorku in imeti priprosto ime Jenny Ro-

gers. To je vse, kar zahtevam. Ako najdete tako deklico in ste njen značaj natančno spoznali ter se prepričali, da je vredna postati moja dedinja, tedaj ji izročite z listino ali kot dar celo premoženje, ki toliko let ni prineslo nobenemu koristi.«

Strmel sem vanj. Kolik nesmisel je bilo ta ukaz! Ali mož res ni bil več pri zdravi pameti? Kakršnakoli deklica z določenim imenom, ki naj ustreza nekaterim pogojem, naj podeduje kot dar premoženje treh milijonov? In jaz naj to deklico poiščem?

Opazil je mojo osuplost in nemirno stresel z glavo.

»Ali se bojite prevzeti to nalogo, ali ne razumete, na kak način sem prišel do tega, da vam nakladam toliko odgovornost? Toda koga naj prosim za to uslugo? Nimam prijatelja, bliža se mi konec, in le v misli morem najti mir, da naj premoženje, ki je prišlo zame prepozno, krasni življenje meni tako dragemu imenu.«

»Torej ime je tolike važnosti? Ne zanima vas stan deklice, ako je le spoštovana vredna?«

»Biti mora očem prijetna, čistega srca in prijaznega vedenja. Bilo bi mi ljubo, da doslej ni živela v bogastvu in da ji

sreča pade nepričakovano v naročje. Ako je taka, kakršno si v duhu predstavljam, potem ji to ne bo škodovalo.«

»Toda Jenny Rogers je vsakdanje ime; v velikem mestu, kakor je New York, jih bo najti najmanj ducat.«

»Mojo dedinjo boste spoznali, kakor hitro jo vidite. Prava vrednost se ne da prikrivati. Zasledujte jo in si pustite leto dni časa. Nikomur ni treba vedeti za najino skrivnost in odkod izvira vaše zanimanje za deklice tega imena, dokler niste izvolili prave. Povejte mi, ali smem upati, da se izpolni moj sen?«

Rad bi odgovoril z »ne« in raztrgal podpisano oporoko, da bi bil prost težavne naloge, ki je za moj mirni značaj bila vendar preveč pustolovska. Toda ob pogledu nanj mi ni hotela beseda iz ust. Nisem mogel umirajočemu odreči zadnje želje, in naj mi iz tega nastane težave in neprimke kakršnekoli, sklenil sem mu pritrditi, da se v miru poslovi od sveta.

»Hočem izpolniti vašo željo. Odpotoval bom v New York, tam se seznanjal z deklicami zahtevanega imena in če najdem vredno dedinjo treh milijonov, ji izročim premoženje. Ali je to vse, kar želite?«

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Okrožni odbor LNP, službeno. V nedeljo 25. t. m. bodo naslednje tekme: v Mariboru na igrišču ISSK Maribora ob 12.30 prijateljska tekma ISSK Maribor rezerva:SK Svoboda rezerva in ob 14.15 prvenstvena tekma ISSK Maribor:ŽSK Hermes. Službujoči odbornik g. Kasper. V Čakovcu na igrišču Čakovečkega SK ob 14.15 prvenstvena tekma Čakovečki SK:SK Celje. Službujoči odbornik gosp. prof. Jelašič. V Murski Soboti ob 14.15 prvenstvena tekma SK Panonija:SK Dra va. Službujoči odbornik g. Peterka.

SK Mura:SK Gradjanski 2:0 (1:0). Preteklo nedeljo je bila v Murski Soboti pr-

venstvena tekma med SK Muro in SK Gradjanskim iz Čakovca, ki se je končala z zmago SK Mure v razmerju 2:0. Sodil je g. Kopic iz Maribora. Ker je SK Mura že odigrala vse tekme v jesenskem prvenstvenem tekmovanju in tudi vse odločila v svojo korist, je SK Mura postala jesenski prvak mariborskega II. razreda.

SK Boč:SK Slovenske Konjice 7:2 (2:2). V Slovenskih Konjicah se je preteklo nedeljo odigrala prijateljska nogometna tekma med SK Bočem iz Poljčan in SK Slovenske Konjice. Po živahni in zanimivi igri je zmagal rutiniranejši nasprotnik. Sodil je g. Krošl.

Iz kronike zločinov.

Mnogim nepojasnjenim zločinom v Angliji sta se pridružila te dni še dva. V soboto so odkopali po nalogu notranjega ministrstva zemske ostanke dveh žensk, ena je bila pokopana v severnem Walesu pri Moldu, druga pa v Hullu. Sodna ekshumacija je prinesla presenetljive ugotovitve. Policija je aretirala moža ene izmed mrtvih žen, ker je osumljen umora. Ta žena je bila pokopana pred 14 dnevi v Hullu in po zdravnikovem mnenju je umrla naravne smrti. Patološka in kemična preiskava naj zdaj ovzrta zdravniško mnenje. Med ekshumacijo je bilo kakor iz škafe. Odkopali so zemske ostanke 60letne Margaret Yorkove in jih prepeljali v zavod za sodno patologijo. Še istega dne so aretirali njenega moža, ker

je osumljen, da je zahrbtno umoril svojo ženo. Mož je našel ženo mrtvo; po vsem telesu je imela strašne opekline. — V soboto so pa v Hullu tajno odkopali drugo ženo, čije ime ni prišlo v javnost. Tudi ona je bila pokopana pred dobrimi 14 dnevi in tudi v tem primeru je zdravnik izjavil, da je umrla naravne smrti. Policiji je pa prišlo na uho, da gre za rafiniran umor in zato je sodna oblast odredila ekshumacijo.

Antarktido deli po sredji velik preliv.

Iz taborišča admirala Byrda v Antarktidi je prispela vest o novem senzacionalnem poletu velikega raziskovalca proti južnem tečaju. Admiral Byrd se je dvignil v velikem letalu s štirimi spremljevalci in letel 7 ur. Ves ta čas so fotografirali preleteno ozemlje. Rezultati tega poleta so senzacionalni zaradi tega, ker je Byrd takoj nato sporočil, da bo treba temeljito popraviti zemljevide Antarktide, ker so zelo netočni. Kontinent Antarktida je v resnici skupina velikih otokov, ki so razdeljeni v dve polovici, kateri deli velik preliv. Ta preliv je skrit pod ledom in zato ekspedicije na sanah tega niso mogle ugotoviti. Šele iz velike višine je bilo mogoče dognati, da je Antarktida s kanalom razdeljena na dva dela.

Misli mladega moža.

Z bogato nevesto se hoče menda oženiti samo zato, da bi mu ostalo nekaj tolažbe, ko se bo ljubezen ohladila.

Mamilo med vojaki

Zanimivo odkritje pri neki ameriški četi

Tik pod južnim okrajem Manhattana sredi vrvenja newyorškega pristanišča leži otoček Gowenors Island. Gospodar na njem je vojaški poveljnik, ki vzdržuje ta iz neznanih vzrokov majno garnizijo. Poveljnik je že delj časa opazal, da vladajo med njegovimi vojaki neka čudna malomarnost. Vojaki so stoje dremali, na vežbi so jim padale puške iz rok in zlasti po povratku iz mesta z dopusta so bili nesposobni za vsako službo. Poveljnik si je belil glavo, kaj početi, slednjič je pa obvestil o tem svoje predstojnike in oblasti. Dva vojaka, preoblečena v detektiva, sta se začela zanimati za te čudne pojave in po dolgem priza-devanju sta jih pojasnila. Opazovala sta do smrti utrjene vojake, govorila z njimi, oprezovala, kazala popolno zadovoljstvo in brezbriznost napram svoji okolici, v resnici sta pa o vsem sproti obveščala poveljnika.

Marijuana je zelišče, ki raste v Mehiki in ki vzbuja pomešano s cigaretinim tobakom zelo prijetne občutke. Posledice so seveda manj prijetne, uživanje tega mamila povzroči težke duševne motnje. Omejena na Mehiko je našla marijuana v Zedinjenih državah mnogo ljubiteljev, posebno med zamorci, toda ker je mamilo zelo drago — funt stane 60 dolarjev — se ne more razširiti.

Zato je bilo tem večje presenečenje, ko so našli pri vojakihi zaloge tega dragega mamila. Detektiva sta pa kmalu našla tudi to sled in policija je napravila nekega dre v brooklynskem trgovskem okraju v neki hiši preiskavo. Tam so našli ne samo veliko skladišče mamila in cigaret, temveč tudi na dvorišču pravo plantažo te tropične rastline v vrednosti nad 50.000 dolarjev. Poleg tega so pa bile na raznih krajih Long Islanda še manjše plantaže. Vsi ti vrtovi pozabe so prinašali podjetnemu trgovcu na leto nad 100 tisoč dolarjev čistega dobička.

Resnico je govoril.

Ko sem Stanetu obljubila, da ga vzamem, je dejal, da je v sedmih nebesih. Saj je govoril resnico. Ti si namreč njegova sedma nevesta.

Pozna jih.

Prijatelj pravi prijatelju: Če hočeš zve deti, koliko je ženska stara, jo vprašaj, potem pa vprašaj še njeno prijateljico, seštej oboje in razdeli z 2 in dobiš boš njeno povprečno starost.

Priznanje.

Dama, nedeljskemu lovcu, ki nese ustreljeno srno: Kako neki ste mogli ubiti tako inteligentno in nedolžno žival? Po pravici povedano, gospa jaz je nism ubil.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor matica. Urnik mladinske telovadbe. Sledeči oddelki vežbajo v telovadnici dekliške meščanske šole v Cankarjevi ulici, in sicer: Moška deca: 7—11 let in 11—14 let v ponedeljek in četrtek: prvi oddelek od 16. do 17. ure, drugi oddelek od 17. do 18. ure. Ženska deca: ljudskošolska: 7—11 let v ponedeljek in četrtek od 15. do 16. ure, drugi oddelek 11 do 14 let pa v torek in petek od 16. do 17. ure. Deca do 7 let (dečki in deklice) v sredo in petek od 14.30 do 15.30. Ženska deca srednješolska: prvi oddelek v torek in petek od 17.30 do 18.30. V realčni telovadnici telovadi: ženska deca srednješolska: drugi oddelek v torek in petek od 17.30 do 18.30 ure.

Sokol Maribor III., Krčevina - Košaki prosi vse člane in članice, ki so še na dolgu s članarino za leto 1934., naj isto čim prej poravnajo pri podstarosti br. Cvetku, šolskemu upravitelju. Zdravo!

Kavalirski sel.

Gospod: Ali ste odnesli šopek v hotel na pravi naslov?

Sel: Da, toda dama je že včeraj odpotovala.

Gospod: Torej ste prinesli šopek nazaj?

Sel: Ne, tam v sobi je pospravljala brhka sobarica, pa sem ji ga izročil.

Najboljši v šoli.

Mamica, danes sem znal v šoli najbolje odgovoriti na vprašanje iz naravoslovja. To me veseli. Na kakšno vprašanje pa si odgovoril?

Na vprašanje, koliko ima noj nog. Odgovoril sem, da ima tri.

Saj ima samo dve.

Drugi so odgovorili, da ima štiri.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Mali oglasi

Prodajam

Dne 22., 23. in 24. t. m. do-
ločena

PRODAJA PREMISLIN
na Tratah, ki je bila objavljena v »Večerniku«, »Jutra« in »Slovencu« se odloži na pozneje. Dan prodaje se bo objavil v zgoraj navedenih listih. Okrajna hranilnica Sv. Lenart. 4751

PRODAM KNJIGO
Spodnještajerske glasečo se na Din 11.000.— po ugodni ceni. Dopise pod »Ugodnost« na upravo lista. 4749

V najem

GOSTILNO.
v bližini Maribora, izletni kraj dam v najem, pa tudi prodam. Pismono na Donace, Mlinska 32. 4746

Sobo išče

DIJAKINJA
išče sobico. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Maribor P.«. 4750

Stanovanje

ZA HRANO

(stanovanje — mali honorar)
bi instruiral nižje-realgimnazijca, dijaka(injo) meščanske šole ali trgovske akademije. Naslov v upravi »Večernika« 4748

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO

oddam v najem. Frankopanova ul. 11. 4747

SOBO

krasno opremljeno, s separiranim vhodom, oddam Ruška c. 7, v veži desno l. vrata 7. 4743

SOBO.

lepo opremljeno, s separiranim vhodom, souporabo kopalnice oddam boljše gospodu. Popovičeva ul 12 (pri kadetnici). 4739

Naznanjamo žalostno vest, da je naš
dobri soprog in skrbni oče, gospod

Aloiz Borovič

žand. postajevodja v pok.

dne 20. t. m. dopoldne v 83. letu starosti umrl.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo 22.
novembra ob pol 16. uri iz hiše žalosti v
Budini na mestno pokopališče v Ptuj.

Budina-Ptuj, dne 21. nov. 1934.

4754

Zalujoči ostali.